

לג:

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) ויבין פה"א (ב) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ג) ויבין פה"א (ד) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ה) ויבין פה"א (ו) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ז) ויבין פה"א (ח) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ט) ויבין פה"א (י) ויבין
פסולת ויבין פסולת

תורה אור השלם

1. ונפש כי תחטא
והשבעה קול אלה ויהא
עד או ראיה או דבר
לוא יגיד וישא עינו
ויקרא ה' א
2. ונפש כי תחטא ותעלה
מעל בין וכו' בעצמו
בפקדון או בתשומת יד
או בגזל או עשק את
עמו: ויקרא ה' כ
3. (ב) ואם בשנא
והקדש או השליך עליו
בצדקה וקטל (כא) או
באיבה הקדש ביום וקטל
מות ויזכר הפסד רצח
דבר ואל הדם ויזכר את
הרצח בפסדו ב' א
בסדר לה כ"א
4. וקרא עליו רוח קנאה
וקרא את אשמו וקרא
בטמאה או עבר עליו
רוח קנאה וקרא את
אשמו וקרא את
בטמאה: בסדר ה' י
5. או איש אשר תעבר
עליו רוח קנאה וקרא את
אשמו והעידר את
האשה לפניו וישלח לה
דברן את קל החרה
בסדר ה' י
6. והיה כי יאשם לאדם
מאלה והתורד אש
וקרא עליו: ויקרא ה' ה

הגהות הב"ח

(א) חוס' ונפ"א (ב) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ג) ויבין פה"א (ד) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ה) ויבין פה"א (ו) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ז) ויבין פה"א (ח) ויבין
פסולת ויבין פסולת
(ט) ויבין פה"א (י) ויבין
פסולת ויבין פסולת

גיליון הש"ס

תוס' ר"ח היבא וכו'
דקרקע אינה נזוהת
וכפ"ד השביע ע"י
קרקע חייב. מתיבה ה' א
מחמת דלמ"ד ללן
קרקע נזוהת דריש כלל
ופט"ר מ"ל
דחשבת ע"י קרקע פטור
וע"ג:

שהוא פלוני שם רע על כפי' ואמר כפ"ד לא מחמת לנתן בתלום
ונמלא כדלי ולא הספקתי להעמידו שם כדן לחובו קנס של מלה
קפ"ד: סוד מפי עלמו. כפ"ד זה שהוא שם רע כפ"ד אחר פטור.

המשביע את העדים קודם הודאה
חייבין אלמא משביע עדי קנס חייבין:
הא מני ר"א כ"ס ר"א. ואלכ"ס
לא אכעיל לי דלדידהו היו קנס ממון
כיון דלא מיפטר בהודאתו: אסא
לרבנן. קושא ר"א. ומשני כולה
ר' אלעזר היא והא דקתני הודה מפי
עצמו פטור ולא שצלו עדים אחר
הודאה קאמר אלא בהודאה בלא
עדים ושעמא הוא דקא ייזיז למילמיה
מ"ה העדים חייבין משום דממונא
אפסדו דלון מודה בקנס פטור
אלא כל זמן שהודה מפי עצמו אכל
אם בלא עדים אחר כן חייב הלך
ממון גמור הוא: **מתני'** **אני**
כסן כו' פטורין. דמפטרם בגמ'
שאין הענין מדבר אלא בכפיסת
ממון: **שאלם** איש פלוני או פסד
כסו של פלוני. שאלם ראוין כסו
של שמעון ובנו דקתני איש פלוני
דלעיל קאי דמנא לעיל מינה שאש
פלוני כהן או לו ואינו כן גרושה
ועילה קאי או ששביע שאלם איש
פלוני את כסו של אחר דליריין
בזה עד השמא: פטורין. דבעינן
שישמעו מפי המוכר והאטריך למיתנייה
משום דמוקמינן לה בנא בהרשאה
א"ה' אינו כעל דיוו כזו כשאר ממון
דמדי דלא מעל דירייה מעולם לא
מזי למכתם הרשאה עליוה: **ושחל**
זי בני. מכלה הוא מבורה: פטורין.
שאין כלן הפסד ממון שאלם העידו
היה הכן מתחייב מיתה ולא ממון:
ושחל כי חבירי **ושחל** אש גדישי
כשכס. שחל זי בשכס או הלוק
גדישי כשכס דמתייבא חייב מיתה
ניניה פטורין. וי"מ שאלם איש פלוני
ופיתה את נמו האכ שחל על כסו
וטעמא דפטורין משום דליכא חיוב
מיתה וקפ' חייב כן שנמתי וז"ל
להעמידה דלפ"י בלא חיוב מיתה נמי
מלן קא מצע השמא את האנסה
אחר קיס לן כושמה ופגמה וקנסה
לאכיה' אנסה אכיה' קנס בעי לשלומי
לה נתמיה: **גמ'** הא קפני סיפא
עד שישמעו מפי המוכר. דקתני
סיפא שילא ביד כו' עד שישמעו מפי
המוכר: **בנא** בהרשאה. שמיניה
אפטרופוס ע"ל הלך א' חייבית
ממון היא הו' מחייבין: **אורכסא**.
הרשאה. ולשון שולטנות הוא כמו
(כ"ג דף קסד): בשנת פלוני אורכס
שלטון אף כן אורכסא השלטת
שהשליט על כסו דעני לחובדו:
אמטלטי. לפי שכל ענין והעדים
מעידין על מה שחשבו מחמת שיש לי
ביד פלוני כן וכן: **היכא** **דכפרי**.
שכר נשמע שהנכת כפר דהשחא
מחוי כשיקרא שחמנו מ"ש זה שיש

לי ביד פלוני כן וכן: **מנין** שאין הכסוב. דשמיעת קול מדבר
אלא בעדות תביעת ממון: **נאמר** כן אלוין. או ראה או ידע:
ונאמר להלן אלוין. כשנבעת הפקדון בפקדון או בתשומת יד או בגזל
או עשק: **אלוין** דרולא. או בליכא הכסו או השליך עליו בליכא:
אלוין דטועס. או עבר עליו רוח קנאה או איש אשר תעבר עליו
וגו': **יש עמיה שבעה**. והשביע הכסן את האנסה (מגדיר ה'): הא
כילד. יש תביעה שהוא חייב כו' ולקמיה ונל'. פריך איפוך אלא: **בעדות**
כפ"ד שביע פלוני ופלוני: מה מניין לך כפני פלוני ופלוני. ה' ראו
אכל לא הודעתם אש הם מתנה או הלוואה או פרעון ואמר לי הלא יבואו פלוני ופלוני ויעידו שמתי לי בפניהם ואני פורע לך:
ואינו

השתא אש אחר אנסה קיס לן דכשת ופגם לאכיה' הו' אנסה אכיה'
הקנס בעי לשלומי לה (א) ונראה דלא קשה מידי דליכא לאוקמה בנערה
שנתארה ונתגרשה שיש לה קנס וקנסה לעמיה (ו' לר' יוסי הגלילי)
דמתן פרק אלו נעדות וכוונות דף נח. וכן כרץ לפרש מתני' דהתם

שהוציא איש פלוני שם רע על בתי חייבין
הודה מפי עצמו פטור הא מני ר' אלעזר בר'
שמעון היא דאמר ויבואו עדים ויעידו אימא
סיפא הודה מעצמו פטור אתאן לרבנן כולה
ר' אלעזר בר' שמעון היא וז"ל לא משכחת
לה הודה מפי עצמו דפטור אלא היכא דליכא
עדים כלל והודה מעצמו: **מתני'** **משביע**
אני עליכם אם לא תבואו ותעידו שאני כהן
שאיני לוי שאיני כהן גרושה שאיני כן הלוואה
שאיני פלוני כהן שאיש פלוני לוי שאינו כן
גרושה שאינו כן הלוואה: **שאלם** איש פלוני
את בתו ופתה את בתו ושחבל בי בני
ושחבל בי חבירי: **ושחל** גדישי בשבת
הרי אלו פטורין: **גמ'** טעמא דאיש פלוני
כהן דאיש פלוני לוי הא מנה לפלוני ביד
פלוני חייבין הא קתני סיפא: עד שישמעו
מפי התובע אמר שמואל בבא בהרשאה
והאמרי נהרדעי: לא כתבינן אורכסא
לאמטלטי: ה"מ היכא דכפריה אבל לא
כפריה כתבינן ת"ר מנין שאין התובע מדבר
אלא בתביעת ממון ר' אלעזר אומר נאמר
כאן: **אואין** ונאמר להלן: **אואין** מה להלן
אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף כאן: **אינו**
מדבר אלא בתביעת ממון: **אואין** דרורא
יוכיחו שהן אואין ומדברים שלא בתביעת
ממון דנין אואין שיש עמהן שבועה מאואין
שיש עמהן שבועה ואל יוכיחו אואין דרורא
שאין עמהן שבועה: **אואין** דטועס יוכיחו
שהן אואין ויש עמהן שבועה ומדברים שלא
בתביעת ממון דנין אואין שיש עמהן שבועה
ואין עמהן כהן מאואין שיש עמהן שבועה
ואין עמהן כהן ואל יוכיחו אואין דרורא
שאין עמהן שבועה ואל יוכיחו אואין דטועס
שא"פ שיש עמהן שבועה יש עמהן כהן
ר"ע אומר: והיה כי יאשם לאחת מאלה
יש מאלה שהוא חייב ויש מאלה שהוא
פטור הא כיצד תבעו ממון חייב ר"א פטור
ר' יוסי הגלילי אומר הרי הוא אומר: והוא
עד או ראה או ידע בעדות המתקיימת
בראיה בלא ידיעה ובדיעה בלא ראייה
הכתוב בפני ראייה בלא ידיעה כיצד מנה
מניתי לך בפני פלוני ופלוני יבואו פלוני
ופלוני ויעידו זו היא ראייה בלא ידיעה ידיעה
בלא ראייה כיצד מנה הודיתה לי בפני פלוני
ופלוני יבואו פלוני ופלוני ויעידו זו היא ידיעה
בלא ראייה ר"ש אומר חייב כאן וחייב בפקדון
מה להלן אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף
כאן אינו מדבר אלא בתביעת ממון ועוד
ק"ו מה פקדון שעשה בו נשים כאנשים
קרובים כרחוקים פסולים ככשרים וחייב על
כל

אע"פ דפקדון כמורכב (כ"ג דף ע.
ושם) דשליח שיה וכן (למן דף נח).
שילא ביד נט ביד עברו פטור הכא
עדף שיש לו כח להוציא ממון כמו
לשליח עמלן וז"ל אכתי תקשי הא
מנה לפלוני ביד פלוני ונא בלא
הרשאה חייבין דומיא דכהן דלא שייך
הרשאה וז"ל דיתור משנה אלא
לשליח עמלן דקאמר ככ"ג פטור בכל
ענין דלא משכחת חיובא אכל מנה
לפלוני ביד פלוני וימנין דמשכח חיובא
כמו בנא בהרשאה: **היכא** דא
בפריה כתבינן. ואיני שאלם שאלם
לו הרשאה כפר לו ולמ"ד כמורכב
(כ"ג דף ע.) אפילו לא כפר ליה לא
כתבינן מוקמינן מתני' דהכא
בפקדון דהא טעמא דלא כתבינן
מפרסם התם משום דגזל ולא נתיאשו
הנעלים שניהן אין יכולין להקדיש
ופקדון יכול להקדיש כמורכב התם
דמיתיה עלה לעיל (דף עט): לפיכך
מחא דמתן אין הכונן אחר הגנב
משלם תשלומי כפל ובפקדון משלם
דמתן כפ' המפקד (כ"ג דף נח): וכן
מוכח בהמכר את הפסיה (כ"ג דף
פח). נבי הוה גנבא דלייתי קארי
לפוס נראה אלו כ"ע שקול מחא מחא
ואמר הרי הם מקודשים לשמים
ומפקדון דלי לאו דקאי דמיתיה קדשי
דכרשומא דמיתיה קיימי א"ג איכא
לאוקומה נפקדון דרולא כתבינן
ליה: **דקרקע** אינה נזוהת וכו"ד
לקמן פרק שביעית הפקדון (דף נח):
המשביע עדי קרקע חייב והא דלא
משי הש"ס הכי דכרשומא נחל לכולהו
לישני משום דלא חייב לשנוי אלא
לפי לשון שחמס עיקר מיהו קשה
ב' פקדן יש כדור (כמויות דף מח): גבי
ד' נשים של ב' אנשים שלא יכירו
וילדו שני זכרים מת אחד מהן כמות
י' ויש אש לכהן אחד נחמ' יחזור לן
ה' סלעים ומוקי לה בנא בהרשאה
והסל לן שייך לא פקדון ולא קרקע
דלן פקדון דקרקע מיהו הכא
נמי איכא לשנוי בנא במעמד
שלשתן וז"ל פוסק דכתבינן אפילו
לאמטלטי דכפריה דטעמא דלא
כתבינן מפרס' (וכמויות דף נח ושם)

משום דמיתיה כשיקרא (א) ובפרק כל הגט (גיטין דף ט: ושם) ובהכרח
(כמויות דף פה. ושם) מפקדון דלמיתיה לשיקרא לא חייבין
ואין להאריך כן (דכרש'): **ונאמר** א"הין אואין. מיתה כיון
דגמרי' מפקדון שביעית כוללה ונעשק יחיד כלי כדאמרין
גבי שביעית הפקדון כהובא (כ"ג דף מח):

אואין כושה ייבואו. דעיקר לא אש להפסידה כתובתה אלא להשקתה:

המקיימת כו'. ואין לך עדות כזו בלא ו אלא בתביעת ממון כדמפרס' וז"ל: מה מניין לך כפני פלוני ופלוני. ה' ראו

